

«ՍԵՎԱՆԻ Խ. ԱԲՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԱՎԱԳ ԴԴՐՈՑ» ՊՈԱԿ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱԿՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱՋՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ Սովորողների կրթական կարիքների բացահայտումը
տարբերակված ուսուցման համատեքստում

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ Մանուշ Գաբրիելյան

ԽՈՒՄԲ/ԱՌԱՐԿԱ՝ 4-րդ / Պատմություն

ԴԵԿԱՎԱՐ՝ Ռ. Գևորգյան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ն ե ռ ա ծ ու թ յ ու ն	3
Տարբերակված ուսուցման էությունը.....	4
Ներդասարանային տարբերակում՝ ըստ տարբեր բարդության աստիճանի առաջադրանքների կատարման	7
Փորձարարական դաս.....	11
Տարբերակված ուսուցման արտասահմանյան փորձը.....	13
Եզրակացություն	14
Օգտագործված գրականության ցանկ.....	15

Ն ե Ր ա ծ ու թ յ ու ն

Տեխնոլոգիական արդի ժամանակաշրջանում բավականին դժվարացել է ուսուցման կազմակերպման գործընթացը: Մանկավարժական գործունեությամբ զբաղվող յուրաքանչյուր ուսուցիչ գրեթե մշտապես բախվում է ամբողջ դասարանը դասապրոցեսին ներգրավելու խնդրին: Սովորողներն ունենում են տարբեր ընդունակություններ, հետաքրքրություններ ու ուսումնական կարիքներ, ինչն էականորեն բարդացնում է դասավանդողի աշխատանքը դասապրոցեսի ընթացքում:

Իմ մանկավարժական գործունեության ընթացքում ես դասավանդել եմ տարբեր դասարաններում, ուսուցանել եմ զարգացվածության տարբեր աստիճաններ ու մակարդակներ ունեցող աշակերտների, մշտապես փորձել եմ գտնել աշակերտների ուսումնական գործունեությունը խթանող, ակտիվացնող ու զարգացնող մեթոդներ և ռազմավարություններ, որոնց միջոցով կկարողանայի ապահովել աշակերտների համընդհանուր ներգրավվածությունը դասին :Ուստի տարբերակված կրթական գործընթացի սկզբունքը հնարավորինս նպաստում է սովորողների անհատական զարգացման իրականացմանը և հաստատում ընդհանուր միջնակարգ կրթության էությունն ու նպատակները:

«Ետազոտության նպատակը» ուսումնասիրել և բացահայտել սովորողների ուսուցման գործընթացում տարբերակված ուսուցման արդյունավետությունը՝ կրթության բովանդակության յուրացման ու սովորողների առաջադիմության բարելավման համար:

Խնդիրները

1.30 և ավել աշակերտական թվակազմ ունեցող դասարաններում սովորողների առավել ամբողջական և արդյունավետ ներգրավումը դասապրոցեսին

2. Ժամանակի ճիշտ բաշխումը և կառավարումը: 3.Սովորողների

անձնային որակների բացահայտումը:

Տարբերակված ուսուցման էությունը

Որպես նորարարություն՝ ուսումնական գործընթացում ներկայումս կիրառում է նաև տարբերակված ուսուցումը, որը հնարավորություն է տալիս ուսումնասիրել և բարելավել յուրաքանչյուր աշակերտի կրթական կարիքները՝ պայմանավորված նրա ուղղվածությամբ, ընդունակություններով ու շահերով:

Տարբերակված ուսուցումը թույլ է տալիս ուսումնական գործընթացը կազմակերպել՝ հաշվի առնելով անձի անհատական առանձնահատկությունները: Այն ապահովում է աշակերտների կողմից կրթության բովանդակության յուրացումը: Տարբերակված ուսուցման պայմաններում ուսուցման գործընթացը հնարավորինս հարմարեցվում է սովորողի ճանաչողական պահանջներին և անհատական առանձնահատկություններին: Տարբերակումը բնորոշվում է սովորողների խմբերի ստեղծումով, որտեղ գործունեության նպատակը, բովանդակությունը, մեթոդները, ձևերն ու արդյունքները տարբերվում են:

Տարբերակված ուսուցման նպատակն է ընդհանուր կրթության բովանդակության յուրացման գործընթացում յուրաքանչյուր աշակերտի համար ապահովել միջոցներ՝ նրա հետաքրքրությունների, ընդունակությունների, հակումների, ճանաչողական պահանջմունքների բավարարման ու զարգացման համար:

Որքան տարբեր են աշակերտները, այնքան էլ տարբեր են նրանց բնավորությունները:

Տարբեր բնավորության տեր աշակերտներ ունեն տարբեր սովորելու ոճ, մղում, հետաքրքրություններ, վերաբերմունք: Ուստի ժամանակակից ուսուցիչը պետք է նոր մոտեցումներ ու եղանակներ կիրառի՝ փորձելով գտնել մի շարք հարցերի պատասխաններ.

- Ինչպե՞ս կարող եմ օգտակար լինել իմ աշակերտին
- Ինչպե՞ս կարող եմ ավելի արդյունավետ ուսուցանել
- Ինչպե՞ս կարող եմ իմ աշակերտների վերաբերմունքը դպրոցի, դասի և ուսուցչի նկատմամբ ավելի դրական դարձնել:

Ուսումնական գործընթացում այս խնդիրների լուծման համար արդյունավետ է կիրառել տարբերակված ուսուցում, որի դերն այսօր խիստ կարևորվում է:

Տարբերակված ուսուցման հիմքում ընկած է անհատական մոտեցման սկզբունքը, որն էլ մեր ընկալմամբ ենթադրում է յուրաքանչյուր աշակերտի ուսուցման և զարգացման հարաբերակցում: Տարբերակված ուսուցումը ուսումնադաստիարակչական ձևին գործընթաց է, որը բնութագրվում է սովորողների անհատական ընդունակությունների հաշվառմամբ:

Այս գործընթացի ժամանակ ուսուցիչը ոչ թե աշակերտներին է հարմարեցնում ուսումնական նյութին, այլ ուսումնական նյութն է հարմարեցնում աշակերտներին: Նյութը մշակում է, դարձնում մատչելի յուրաքանչյուր երեխայի համար: Այս մոտեցումը նպաստում է դասարանի համընդհանուր ակտիվացմանը, յուրաքանչյուր աշակերտ իր անելիքն է ունենում: Երբ ուսուցիչը ամողջ դասարանի առջև դնում է միևնույն առաջադրանքի պահանջ՝ հաշվի չառնելով աշակերտների անհատական, հոգեբանական կարիքները, ապա նա չի ապահովում որակյալ կրթություն, այն է՝ օգնել յուրաքանչյուր աշակերտի առաջ շարժվել ըստ իր կարողությունների ու ընդունակությունների: Այս կարևոր գործոնի անտեսումը հանգեցնում է նրան, որ աշակերտը չի հաղթահարում իր առջև ծառայած դժվարությունները, արյունքում տուժում են աշակերտները, նվազում է հետաքրքրությունը ուսման հանդեպ, ընկնում է նրանց ինքնագնահատականը

Այդ պատճառով էլ անհրաժեշտ է, որ յուրաքանչյուր աշակերտ զբաղված լինի իր ընդունակություններին համապատասխան հանձնարարությամբ, նույն դասարանի տարբեր աշակերտների համար ուսումնական ծրագրի միևնույն պահանջի համար նախատեսվեն տարբեր հանձնարարություններ: Աշակերտը այս դեպքում կդառնա ավելի ինքնավստահ:

Միևնույն ժամանակ շերտավորումը չպիտի դառնա աշակերտներին պիտակավորելու միջոց: Ուղղակի յուրաքանչյուր երեխա պետք է ստանա իր կարողություններին ու հմտություններին համարժեք ծավալի ու բարդության աշխատանք:

Տարբերակված ուսուցումը ունի և՛ դրական , և՛ բացասական կողմեր:

Դրական կողմերն են՝

- Բարձր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները հնարավորություն են ստանում իրենց զարգացման մեջ առաջընթաց ապրել
- Բարձր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները ավելի ինքնուրույն են դառնում
- Բարձր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները ավելի մոտիվացվում են ուսման նկատմամբ

- Ստեղծվում է հնարավորություն ուշադրություն դարձնել ուսումնառության մեջ դանդաղողներին և ստուգել նրանց

- Թույլ առաջադիմություն ունեցող աշակերտների ինքնագնահատականը բարձրանում է

Բացասական կողմերն են՝

- Թույլ առաջադիմություն ունեցող աշակերտների մոտ նվազում է ուսման շարժառիթը (մոտիվացիան)

- Թույլ առաջադիմություն ունեցող աշակերտները հիմնականում հնարավորություն չեն ունենում հասնել ուժեղներին

- Առանձին դեպքերում ժամանակային առումով դասաժամի համաչափ բաշխման խնդիրներ

- Այն կարող է պահանջել ավելի շատ ռեսուրսներ դպրոցի.դպրոցականների շրջանում:

Այսպիսով տարբերակվում է շերտավորված ուսուցման երկու տեսակ՝

ա) արտաքին՝ հատուկ դպրոցներ, կամ դասարաններ , որտեղ ընդգրկվում են որոշակի անհատական ընդունակություններով օժտված աշակերտներ, սեր ու հետքորություն որևէ առարկայի նկատմամբ, բարձր առաջադիմություն ուսման մեջ, բնագիտամաթեմատիկական կամ հումանիտար թեքումով դասարաններ և այլն:

բ) ներքին՝ սա ենթադրում է դասարանի ներսում որոշակի խմբերի կազմավորում, որտեղ աշխատում են քիչ թե շատ նման ընդունակություններ ու կարիքներ ունեցող աշակերտներ:

Տարբերակված ուսուցումն իրականացվում է երեք հիմնական փուլերով.

1. Իմանալ յուրաքանչյուր աշակերտի անհատական առանձնահատկությունները,

2. Խմբավորել աշակերտներին ըստ իրենց անհատական առանձնահատկությունների

3. Տարբերակել յուրաքանչյուր խմբի ուսումնական գործընացը

Ներդասարանային տարբերակում՝ ըստ տարբեր բարդության աստիճանի առաջադրանքների կատարման

Ներդասարանային տարբերակման ամենատարածված ձևը աշակերտների կողմից տարբեր բարդության աստիճանի առաջադրանքների կատարումն է:

- **1-ին մակարդակում** աշակերտին հանձնարարվում է կարդալ ուսումնական նյութը, պատմել՝ առանձնացնելով գլխավոր մտքերը

- **2-րդ մակարդակում** աշակերտին հանձնարարվում է կարդալ ուսումնական նյութը, կազմել պլան և հարցադրումներ:

- **3-րդ մակարդակում** աշակերտին հանձնարարվում է կարդալ ուսումնական նյութը, տալ նյութի համառոտ բնութագրությունը, սեփական դիրքորոշումը արտահայտել:

Շերտավորված ուսուցման ժամանակ ուսուցիչն ընտրում է առաջադրանք յուրաքանչյուրի համար: Կան նաև դեպքեր, երբ աշակերտն է ընտրում իր առաջադրանքը: Այս դեպքում ուսուցիչը պարտավոր է նախապես աշակերտներին ներկայացնել առաջադրանքի բարդությունը, բայց ընտրությունը թողնել աշակերտին: Մյուս դեպքում աշակերտները իրենք են որոշում առաջադրանքի բարդությունը, իրենք էլ ընտրում: Իսկ կամավոր ընտրության սկզբունքով կատարվող առաջադրանքները կարող են նաև աշակերտները իրենք գտնել ու առաջարկել: Առաջադրանքները կարող են նպատակաուղղված լինել թեմայի յուրացմանը կամ էլ բացթողումների լրացմանը:

Տարբերակված ուսուցումը հնարավորություն է տալիս աշակերտին որոշել, թե ուսումնական նյութի յուրացման ո՞ր մակարդակը կարող է հաղթահարել: Սակայն անհրաժեշտ պայման է , որ այն չպետք է ցածր լինի պարտադիր նվազագույն մակարդակից, և ուսուցիչը ուսումնական նյութը պետք է ներկայացնի առավելագույն մակարդակով: Եթե մի աշակերտ ցանկանում է առարկան ուսումնասիրել նվազագույն մակարդակով, իսկ մյուսն՝ առավելագույն, ապա այդ հնարավորությունը նա պիտի ստանա:

Այսպիսով, տարբերակումը հաշվի է առնում ոչ միայն աշակերտների ինտելեկտուալ ընդունակությունները, այլև հետաքրքրությունները:

Շերտավորված ուսուցման ժամանակ որոշակիացվում է գիտելիքի ընկալման 3 մակարդակներ՝

1-ին մակարդակ (նվազագույն մակարդակ)-Մտապահեցի, հասկացա, վերարտադրեցի

2-րդ մակարդակ(միջին մակարդակ)-Յուրացվել է և կիրառվում է միջին իրավիճակում

3-րդ մակարդակ(բարձր մակարդակ)– Յուրացվել է և կիրառվում է ոչ ստանդարտ վիճակում, աշխատանքին մոտենում է ստեղծագործաբար

Շերտավորված ուսուցում կարելի է իրականացնել նաև՝ կազմակերպելով խմբային աշխատանք: Այս դեպքում խմբի աշակերտները քննարկում և միասին լուծում են տրված առաջադրանքը: Այսպիսի խմբերը կարող են լինել նույն կամ տարբեր գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների տեր աշակերտներից, կախված նրանից, թե ուսուցիչը ինչ նպատակներ է դրել իր առջև:

Յուրաքանչյուր խմբի աշխատանք ստուգվում է ուսուցչի կողմից՝ ենթարկվելով քննարկման:

Շերտավորված ուսուցման ժամանակ կարևորվում է նաև հետադարձ կապը: Հայտորոշիչ թեստ անցկացնելուց հետո աշխատանքների վերլուծություն է կատարվում, այսինքն պետք է հաշվի առնել, թե աշակերտը առաջընթաց ունի, թե ոչ, ի՞նչ դժվարություններ է ունեցել, ի՞նչ սխալներ, բացթողումներ:

Այսինքն՝ որոշակիացվում է ամեն մի աշակերտի զարգացումը, որին համապատասխան էլ փոխվում է խմբերի կազմը և տարբերակված առաջադրանքների բնույթը:

Քանի որ առաջադրանքները հարմարեցվում են աշակերտների անհատական կարիքներին, ուստի աշխատանքը վերածվում է յուրօրինակ ինքնուրույն աշխատանքի՝ հնարավորություն ստեղծելով առանձին աշակերտների նկատմամբ ցուցաբերել անհատական մոտեցում:

Տարբերակված ուսուցման ժամանակ հարցերն ու առաջադրանքները ներկայացվում են տարբերակներով.

1-ին տարբերակ՝ հիմնական առաջադրանք

2-րդ տարբերակ՝ ավելի մեծ ծավալով առաջադրանք

3-րդ տարբերակ՝ ստեղծագործական աշխատանք

Այս տարբերակները պայմանավորված են ընկալման երեք մակարդակներով: Այս դեպքում աշակերտն ինքն է ընտրում, այն առաջադրանքը, որը ցան կանում է կատարել: Իսկ եթե ընտրության մեջ սխալվել է, ապա կարող է փոխել առաջադրանքը: Կամ մի տարբերակը հաղթահարելուց հետո կարող է գրել մյուս տարբերակների առաջադրանքները:

Իրավիճակները կարող են փոխվել՝ պայմանավորված աշակերտների հետաքրքրություններով, նախասիրություններով և ուսուցչի ստեղծագործական մտահաղացումներով:

Տարբերակված ուսուցման ժամանակ աշակերտներին օգնություն է ցուցաբերվում, այդ օգնության ձևերը նույնպես տարբեր են : Այսպես՝

- **Խթանող՝** ինքնուրույն աշխատանքի մեջ աշակերտը չի կարող մտնել, ուսուցչի բացատրությունից հետո կարող է ուղղել սխալը և շարունակել աշխատանքը

- **Ուսուցանող՝** աշխատանքի քայլաշարերը ուսուցիչը ներկայացնում է, ասելով, թե աշակերտը ինչ պետք է անի:

Տարբերակված առաջադրանքները կարելի է ներկայացնել նաև անհատական քարտերի, բանավոր հարցադրումների միջոցով:

Տարբերակված ուսուցման նպատակներից է ուշադրության կենտրոնում պահել ոչ միայն այն աշակերտներին, որոնք հետ են մնում կրթական ծրագրերից, այլև նրանց նկատմամբ, որոնք ունեն մեծ հետաքրքրություններ և առաջադիմություն՝ առարկան ավելի խորը ուսումնասիրելու համար:

Օժտված աշակերտների մասին խոսելով, ասենք, որ նրանց հետ աշխատանքը պահանջում է հստակ մոտեցում և մանկավարժի բարձր որակավորում: Նման աշակերտների հետ աշխատել այնպես, որ նրանց ընդունակությունները պահպանվի, զարգացնել ու աջակցել, հուզական ոլորտի զարգացմանը չվնասել: Առաջին հերթին ուսուցիչը պետք է տեսնի երեխայի ընդունակությունները ու առանձնահատկությունները: Բայց հաճախ այդպես չի լինում: Առօրյա հոգսերով տարված ուսուցիչը կարող է չնկատել երեխայի օժտվածությունը: Կամ ուշադրություն դարձնել միայն անհաջողություններին, անընդհատ դիտողություններ անել և դժգոհել:

Օժտվածությունը նեղ, խստորեն սահմանափակված շրջանակներում չի զարգանում: Ընդունակությունները զարգացնելու համար պետք է միտքը մարզել: Երեխան պետք է սովորորի հաղթահարել դժվարությունները, նպատակին հասնելու համար համառություն ցուցաբերի: Շատ արդյունավետ է աշխատանքը վերահսկող կազմով փոքր խմբերում, որտեղ երեխան գրուցընկեր, ընդդիմախոս, նման հետաքրքրություններով ընկեր է գտնում, սովորում է ինքնատիպ գաղափարները մատչելի արտահայտել և դրանք ընկերների կարծիքի հետ համադրել:

Այսպիսով, խմբային աշխատանքն ուսուցչին ավելի շատ հնարավորություն է տալիս տարբեր բարդության առաջադրանքներ կիրառելու: Իսկ այդպիսի երեխաներին անհրաժեշտ է որակապես այլ մակարդակի ուսումնական նյութեր ուսումնասիրել: Դասաժամին շփման բարձր մակարդակ պետք է ապահովել, օգտագործել միջարառկայական կապեր, շրջապատող իրականությունն ուսումնասիրելու նկատմամբ համակարգված մոտեցում:

Օժտված աշակերտները հարցերի պատասխանները ինքնուրույն փնտրելու կարիք ունեն, որի արդյունքում նրանք բացահայտում են ոչ ակնհայտ կապեր և գտնում են ինքնատիպ լուծումներ:

Այնուամենայնիվ պետք է խոստովանել, որ օժտված երեխաները ուսուցիչների համար դժվարություններ են առաջացնում: Օրինակ, հաճախ խախտում են դասարանի կարգապահությունը, ձանձրանում են մտավոր թերբեռնվածության պատճառով: Հանձնարարարությունը շուտ կատարելով՝ տեղում անհանգիստ շարժվում են, շեղում են մյուսների ուշադրությունը: Տվյալ իրավիճակում լավագույն մոտեցումը աշակերտին հետաքրքիր առաջադրանքով ծանրաբեռնելն է: Ընդ որում, առաջադրանքները պետք է ապահովեն զարգացումը ոչ միայն այն ուղղությամբ, որը երեխան հաջողում է, այլ տարբեր ուղղություններով:

Փորձարարական դաս

Տարբերակված ուսուցման համընդհանուր ներգրավվածությունն ապահովելու նպատակով կիրառեցի 7-րդ դասարանում: Եվ տեսա, որ արդյունքները հիանալի են: Մինչ այդ, դասարանի աշակերտների մի մասն էր մասնակցում դասին, մի մասը՝ մասամբ, իսկ մի մասն էլ ընդհանրապես չէր մասնակցում, անտարբեր էր: Իսկ տարբերակված ուսուցման ժամանակ, երբ յուրաքանչյուր աշակերտ, իր գիտելիքներին, կարողություններին և հմտություններին համապատասխան հանձնարարություն էր ստնում, սկսում էր ակտիվություն ցուցաբերել և մասնակցում էր դասին:

Տարբերակված ուսուցումը անհատական և խմբային ձևերով փորձեցի և համոզվեցի, որ երկու դեպքում էլ արդյունավետ է՝ կախված դասի նպատակներից և բովանդակությունից:

Ուսուցման այս ձևը արդյունավետ է ոչ միայն թույլ աշակերտների համար, այլ նաև օժտվածների, քանի որ օժտված երեխաները հանձնարարությունը շուտ էին կատարում և անգործ նստում, իսկ երբ նրանք ստացան իրենց գիտելիքներին համապատասխան հանձնարարություն, սկսեցին հետաքրքրությամբ աշխատել:

Շատ կարևոր է նաև տնային հանձնարարության տարբերակումը:

Այն աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի հիմնական ձևն է: Երբ ամբողջ դասարանին հանձնարարում էի նույն առաջադրանքը, արդյունքները գոհացուցիչ չէին, դասարանի մի մասն էր ճիշտ կատարում աշխատանքը, մի մասը թերություններով էր կատարում, մի մասն էլ չէր կատարում:

Այս խնդիրը հաղթահարելու նպատակով՝ սկսեցի յուրաքանչյուր աշակերտի տնային հանձնարարությունը տալ իր հնարավորություններին և ընդունակություններին համապատասխան, որպեսզի տնային հանձնարարության կատարումը չդառնա տառապանք, այլ աշակերտները ինքնուրույն այն կատարեն, չդիմեն ուրիշների օգնությանը: Աշակերտներին տրվող տնային հանձնարարությունները բազմազան են ու բազմաբնույթ: Տնային առաջադրանքների գլխավոր առանձնահատկությունը ինքնուրույնության ապահովումն է: Այս դեպքում բացակայում է ուսուցչի

դեկավարությունը: Նրանք առաջնորդվում են դասի ընթացքում ուսուցչի տված խորհուրդներով:

Տնային առաջադրանքները հանձնարարելիս ուսուցիչը պետք է հաշվի առնի աշակերտների ընդունակությունները, հետաքրքրությունները, գիտելիքները:

Շատ ուսուցիչներ մեծ ծավալի տնային առաջադրանք են հանձնարարում ամբողջ դասարանին, հաշվի չառնելով այն հանգամանքը, որ բոլոր աշակերտները չունեն ընդունակության, զարգացման միևնույն աստիճանները: Տնային առաջադրանքի միջոցով երեխաներին դաստիարարկելը բերում է մի շարք խնդիրներ, օրինակ թույլ կամ միջին կարողությունների տեր երեխան ստիպված է լինում դիմել ծնողի օգնությանը՝ այդ մեծ ծավալի տնային առաջադրանքը կատարելու համար: Բայց ոչ բոլոր ծնողներն են ի վիճակի օգնել երեխաներին, շատերը չունեն բավարար գիտելիքներ և ընդունակություններ, առողջական վիճակը լավ չի, տրամադրությունն է ընկած և այլն: Եվ տնային առաջադրանքը երեխաների համար դառնում է տառապանք, քանի որ նրանք չեն կարողանում կատարել այդ առաջադրանքները:

Տարբերակված ուսուցման արտասահմանյան փորձը

Արտասահմանյան երկրներում շերտավորված ուսուցման հիմքում ընկած են մի շարք փիլիսոփայական ուղղություններ, որոնք պնդում են, որ մարդու ընդունակությունները պայմանավորված են ի ծնե, կենսաբանական գործոնով: Այս հանգամանքից ելնելով, որոշ գիտնականներ դիմում են տարբեր միջոցների, որ բացահայտեն մտավոր օժտվածություն ունեցող երեխաներին: Այդ պատճառով առաջին հերթին կիրառում են տեստը:

Առաջին անգամ թեստը 20-րդ դարի սկզբներին օգտագործել են հոգեբան Ա.Բինեն և բժիշկ Տ.Սիմեոնը, նրանք մշակել են հատուկ սանդղակփորձարկվող երեխաների մտավոր կարողությունները որոշելու համար և որպես միջոցներ կիրառել են նրանց տրվող հարցերն ու առաջադրանքները:

Տեստերի օգտագործումը գնալով ավելի լայն տարածում ստացավ: Ըստ թեստերի շերտավորումն օգտագործում են Արևմուտքի շատ երկրներում՝ ԱՄՆ—ում, Անգլիայում, Կանադայում և այլուր:

Նշված երկրներում, երբ երեխաները դեռ նոր են ուղք դնում դպրոցի շեմին, թեստերի միջոցով, նրանց, ըստ ցուցաբերած ընդունակության, բաժանում են խմբերի: Առաջին երկու խմբերը համարվում են ավելի ընդունակների խմբեր, որոնց հետ ուսուցումը տարվում է ուրիշ եղանակով, իսկ մյուս խմբերի հետ այնքանով, որքանով նրանք ձեռք կբերեն տարրական գիտելիքներ, հմտություններ ու կարողություններ:

Իսկ Անգլիայում տեստերը կիրառվում են նաև պաշտոնական կարգով: Օրինակ, տարրական դպրոցն ավարտելուց հետո բոլոր երեխաները ատեստավորվում են: Դա կատարվում է այն ժամանակ, երբ լրանում է նրանց 11 տարին: Թեստային ստուգումները ավարտելուց, արդյունքներն ամփոփելուց հետո որոշվում է երեխայի սովորելու դպրոցի տիպը: Արտասահմանյան որոշ երկրներում (ԱՄՆ, Անգլիա, Գերմանիա) դպրոցական խմբերում գործում են սովորողների սեփական հետաքրքրությունները:

Եզրակացություն

Ուսումնասիրությունների արդյունքում եկել են այն համոզմանը, որ նույն մեթոդի կիրառումը չի ապահովում ուսուցանվողների համընդհանուր ներգրավածություն: Յուրաքանչյուր սովորողի անհրաժեշտ է հանձնարարել իր կարողություններին համապատասխան առաջադրանք: Միևնույն ժամանակ անընդունելի է համարել այն պնդումը, որ կան այնպիսի աշակերտներ, որոնց մոտ իսպառ բացակայում է ընդունակությունը: Յուրաքանչյուր երեխա ունի ուժեղ կողմեր, և բանիմաց մանկավարժը ուսուցման գործընթացը կազմակերպելիս ուսումնասիրում է աշակերտի ընդունակությունների մակարդակն ու անձնային որակներն, և հենվելով դրանց վրա՝ ձևավորում է ուսումնանառության նկատմամբ նրա վերաբերմունքը:

Այսպիսով, ուսումնասիրելով հետազոտության արդյունքները՝ կարող ենք եզրակացնել, որ տարբերակված ուսուցումը օգնում է բացահայտել սովորողների կրթական կարիքներն ու ապահովել աշակերտների համընդհանուր ներգրավվածությունը դասապրոցեսին:

Յուրաքանչյուր երեխա կարող է և պետք է ստանա իր կարողություններին համապատասխան կրթություն և տարբերակված ուսուցումը այս գործընթացում կարող է մի շարք կրթական խնդիրներ լուծել:

Օգտագործված գրականության ցանկ

Ա.Մանուկյան « Ուսուցչի մանկավարժական գործիմացության տեխնոլոգիական համակարգը» (Հայեցակարգեր և տեխնոլոգիաներ), Երևան, 2008

1) Յու. Ամիրջանյան, « Մանկավարժություն», Երևան, 2004

Համացանցային նյութեր`

<https://forum.armedu.am/forum/>

<https://forum.armedu.am/forum/>

<https://forum.armedu.am/forum/>